

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ : การอนุรักษ์และ พัฒนาประเพณีของคนจีนในปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ ตั้งแต่ 2520-2500
ชื่อผู้เขียน	ณัฏฐ์ เดชปั้น
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	ประวัติศาสตร์ ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรพนัช ตั้งเชื่อนขันธ์
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาการอนุรักษ์และพัฒนาของประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ในช่วง พ.ศ. 2520-2550 โดยศึกษาผ่านบริบททางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเข้ามาของการท่องเที่ยวไทยหลังทศวรรษ 2520 มีผลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ โดยศึกษาผ่านหลักฐานขั้นต้นและชั้นรอง ได้แก่ หนังสือที่ระลึกของบุคคลสำคัญในจังหวัดนครสวรรค์ หนังสือนโยบายการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แผนพัฒนาภูมิภาคเหนือตอนล่าง และการสัมภาษณ์คณะกรรมการจัดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มคนจีนในนครสวรรค์ได้ปรากฏเพิ่มจำนวนมากขึ้นกับการเข้ามาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 โดยเข้ามาเพื่อทำการค้า เกษตรกรรม และเจ้าภาษีนายอากร ซึ่งมามีจำนวนมากในสมัยรัชกาลที่ 5 และการเข้ามาของกลุ่มคนจีนได้นำความเชื่อของตนมายังนครสวรรค์ ประกอบกับระบาดโรคของไข้หวัดสเปนครั้งใหญ่ในสังคมโลกและสยามรวมถึงนครสวรรค์ ทำให้มีคนเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดการแห่เจ้าเพื่อรักษาโรคจนนำไปสู่การจัดประเพณีแห่เจ้าของนครสวรรค์ การแห่เจ้าของคนจีนในนครสวรรค์เกิดการเปลี่ยนแปลงหลังการเข้ามาของการท่องเที่ยวในไทย จนนำไปสู่การปรับตัวของคนจีนที่มีบทบาทในการจัดงาน และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของประเพณีแห่เจ้าในนครสวรรค์

คำสำคัญ: คนจีน, นครสวรรค์, แห่เจ้าพ่อเจ้าแม่, ปากน้ำโพ

Thesis Title	CHAO PHO-CHAO MAE PAKNAMPHO PROCESSION FESTIVAL: PRESERVATION AND DEVELOPMENT OF FESTIVAL FOR CHINESE DESCENTS IN PAKNAMPHO DISTRICT, NAKHONSAWAN PROVINCE (1970S – 2000S)
Author	Nat Dechpan
Degree	Master of Arts
Major Field/Faculty/University	History Liberal Arts Thammasat University
Thesis Advisor	Assistant Professor Kornphanat Tungkeunkunt, Ph.D
Academic Year	2022

ABSTRACT

This thesis studies preserving and developing the Chinese Festival in Pak Nam Pho procession from 1977 to the present. by studying through political, social, and economic contexts. How did the arrival of Thai tourism after the 1970s affect the change in the Chinese festival of the Pak Nam Pho procession? Studying primary and secondary evidence, including books of Significant in Nakhon Sawan Province Tourism Policy of Thailand book Development plan for the lower northern region, and an interview with the organizing committee of the Chinese in the Pak Nam Pho Festival.

The study found that the Chinese people in Nakhon Sawan had evidence of coming in since the reign of King Rama III, for trade, agriculture, and taxpayers. Which came in large numbers during the reign of King Rama V and the arrival of the Chinese people brought their beliefs to Nakhon Sawan. Together a large Spanish flu epidemic in the world society and Siam including Nakhon Sawan caused many deaths, causing the parade to cure the disease, leading to the organizing of the tradition of the owner of Nakhon Sawan. The parade of Chinese owners in Nakhon Sawan changed after the arrival of tourism in Thailand. Until leading to the